

SEKSWERK IN NEDERLAND

LEGALITEIT EN VERGUNNINGEN

Om legaal in Nederland te mogen sekswerken, moet iemand hier mogen verblijven en werken. In tegenstelling tot veel ander werk, is het niet mogelijk voor mensen van buiten de EU om een werkvergunning te krijgen specifiek om sekswerk te doen in Nederland.

Per gemeente zijn er verschillende regels die bepalen of en hoe iemand mag sekswerken. In sommige gemeenten moet een sekswerker minimaal 21 jaar zijn, in plaats van de meer gebruikelijke 18 jaar. Regels kunnen verschillen afhankelijk van om welke werkplek of werkvorm het gaat.

Seksworkers moeten zich inschrijven bij de Kamer van Koophandel en betalen belasting. Seksworkers hoeven geen vergunning te hebben, maar sekswerkbedrijven wel. Het is goed mogelijk om onvergund maar legaal te sekswerken.

VORMEN VAN SEKSWERK

De rode paraplu is het internationale symbool van de sekswerkersrechtenbeweging. Sekswerk is een paraplueterm voor alle vormen van betaalde seksuele diensten. De Nederlandse wet richt zich op seksworkers die een prostitutiedienst aanbieden. Ook onderzoek richt zich voornamelijk op prostitutie en gaat meestal uit van vrouwen die sekswerken en mannen als klant.

- Escort
- Prostitutie
- Strippen
- Webcammen
- Porno
- Peep-show
- Erotische massage
- Sugar baby
- Dominatrix
- en meer

WAT JE MOET WETEN

- Sekswerk is een legaal beroep.
- Seksworkers betalen belasting.
- Dwang, uitbuiting, misbruik en mensenhandel zijn strafbaar.
- Seksworkers zijn niet verplicht zich te laten testen op soa's maar kunnen dit gratis en anoniem doen. Soa's komen onder seksworkers bijna 10% minder voor dan onder andere getesten.

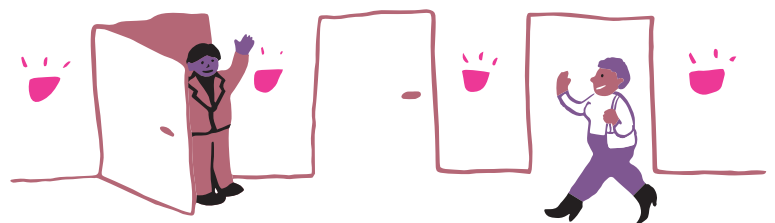
• De belangenvereniging van seksworkers, PROUD, zet zich in voor volledige decriminalisatie van sekswerk. Dit betekent dat sekswerk op dezelfde manier wordt geregeld als ander werk en seksworkers dezelfde rechten en keuzes hebben over waar, hoe en met wie ze willen werken als andere burgers.

• Het Ministerie van Justitie en Veiligheid financiert een aantal sekswerkprojecten om veiligheid te bevorderen. Een voorbeeld is de ontwikkeling van een Nederlandse versie van Ugly Mugs, een app voor seksworkers om elkaar te waarschuwen voor misdragende klanten en om geweld direct bij de politie te melden.

OVER SEKSWERKERS DIE EEN PROSTITUTIEDIENST AANBIEDEN

WERKPLEKKEN

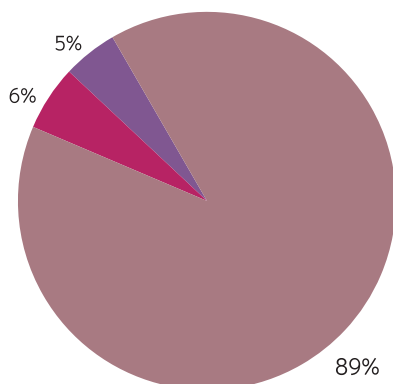
- Raambordeel
- Club
- Privéhuus (bordeel)
- Tippelzone
- Escort (bij klant thuis of in een hotel)
- Eigen huis
- Vanuit locatie (hotel, appartement)

GENDER*

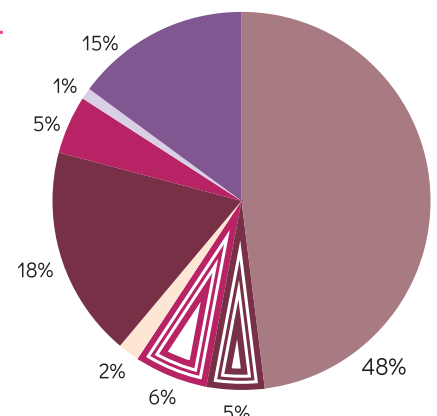
* R. Nijkamp et al. Verboden Rood in Beeld. 2014. NB: De genderregistratie is binair waardoor we geen exacte cijfers van trans en non-binaire seksworkers hebben.

Vrouwen ≈ 89%
Mannen ≈ 6%
Onbekend ≈ 5%

LAND VAN HERKOMST

Nederland (≈48%)
Roemenië (≈5%)
Bulgarije (≈6%)
Hongarije (≈2%)
Afrika (≈18%)
Azië (≈1%)
Overig (≈15%)

VEELGESTELDE VRAGEN

Waarom kiezen mensen voor sekswerk?

De meest voorkomende reden waarom mensen kiezen voor sekswerk is net als bij ander werk: geld. Andere redenen om sekswerk te doen zijn de flexibele werkuren, een hoog uurloon, autonomie, een persoonlijke interesse in seksualiteit, met mensen willen werken, zinvol werk willen doen, enzovoorts.

Is illegaal sekswerk gelijk aan uitbuiting?

In Nederland is sekswerk legaal en het kan zowel vergund als onvergund plaatsvinden. Een sekswerker die geen recht heeft om in Nederland te werken, dus geen EU paspoort of werkvergunning heeft, werkt illegaal. Er vindt niet per definitie dwang of uitbuiting plaats wanneer iemand illegaal sekswerkt.

Helpt het tegen mensenhandel om de mensen die financieel profiteren van sekswerkers te criminaliseren?

Nee, want dit gaat ook over de boekhouder, chauffeur, kamerverhuurder of manager van een sekswerker. Dwang, verkrachting, afpersing en uitbuiting zijn in Nederland al strafbaar. De voorwaarden voor de bewijslast in plaats van de strafbaarheid van de feiten zijn de reden waarom geweld tegen sekswerkers én vrouwen in het algemeen, vaak onbestraft blijven.

Is een vergunningstelsel voor sekswerkers een goed idee?

Nee, het verplichten van vergunningen voor sekswerkers is een registratie van bijzondere persoonsgegevens en dat mag volgens de Nederlandse privacywet niet zonder aantoonbaar doel. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft al diverse malen gemeenten verboden deze registratie uit te voeren. Ook de belangenvereniging van sekswerkers, PROUD, is tegen een vergunningstelsel voor sekswerkers.

Worden alle sekswerkers gedwongen?

Nee, de meeste mensen kiezen voor dit werk zonder dwang. Maar sekswerkers kunnen wel kwetsbaar zijn voor geweld, dwang en uitbuiting omdat ze maatschappelijk worden buitengesloten door discriminatie en stigma.

Als we sekswerk criminaliseren lossen we dan het mensenhandelprobleem op?

Nee, ook in landen waar sekswerk gecriminaliseerd is komt mensenhandel voor. Sekswerkers en mensen die gedwongen worden sekswerk te doen ervaren in landen waar sekswerk is gecriminaliseerd meer geweld, onder andere van de politie, en andere mensenrechten-schendingen dan in landen waar sekswerk niet gecriminaliseerd is.

Wat als je dochter sekswerk wil doen?

Dan is het belangrijk dat ze na een werkdag weer veilig naar huis kan. Daarom moeten haar arbeids- en andere mensenrechten worden gewaarborgd. In Nederland mag je sekswerk doen vanaf je 18e en in sommige gemeentes pas vanaf je 21e. Dat geldt voor dochters maar ook voor zons, trans en non-binaire volwassenen.

Hoe kunnen we beter misstanden tegengaan in de seksindustrie?

Door een goede relatie met sekswerkers op te bouwen en hun rechtspositie te versterken kunnen veel misstanden worden voorkomen. Zo kan er geïnvesteerd worden in lokale en landelijke belangenorganisaties en kan er op gemeentelijk niveau ruimte worden gemaakt voor sekswerkers in de vorm van klankbordgroepen en sekswerkersgespecialiseerde GGDs. Ook moet er actief worden gewerkt om discriminatie en stigma tegen sekswerkers tegen te gaan.

Waarom melden sekswerkers misstanden niet altijd?

Veel sekswerkers geven aan niet snel naar de politie te zullen gaan om aangifte te doen van geweld. Een reden hiervoor is dat klachten over een bordeel kunnen resulteren in het sluiten van die werkplek (bijvoorbeeld een bordeel), zonder dat er een andere werkplek voor in de plaats komt. Een gebrek aan vertrouwen in en onprettige bejegening door de politie spelen hierbij ook een rol.